

нась, е вече като изговорена. Прѣдмети-тъ на чувствено-то възрѣніе (сир. прѣдмети, кои падатъ на наши-тъ чувства), откакъ ся прѣтворятъ въ прѣдмети на духовно созерцаніе—въ понятія, изново прииматъ външно проявленіе въ думж-тъ: дума-та или казана вслухъ, или само вънутренно прѣдставена, во ума — е тѣло на понятіе; понятіе безъ думж нѣма образъ и собствено не е понятіе. Между това на никое органическо отправление нѣма таково силно вліяніе воля-та, както на языка. Воля-та обаче дѣйствува тукъ, както при дыханіе-то и при нѣкои други отправления, съ повече ограничителенъ, нежели съ побудителенъ начинъ: челоуѣкъ говори, зачото мисли; но той мълчи, зачото иска да мълчи; челоуѣкъ ся учи не да говори, а да мълчи. Колко-то повече прѣобладава въ челоуѣка сила-та на вољж-тъ, толкосъ повече ся ограничава въ него свободно-то проявленіе на мисль-тъ въ думж: ако ли на противъ сила-та на вољж-тъ е още слаба, както у дѣца-та, то мисль-та той часъ приминува въ думж (*).

Трѣбва да ся ползуваме отъ охотж-тъ, кождо има дѣте-то да говори, точно така, както трѣбва съ-время да укрѣпяваме тѣлесны-тъ му силы, докль още не сж повредены. Трѣбва да обиколимъ дѣте-то со всичко, что може да му даде хранж на ума и на вкуса, и да насочимъ къмъ добрж странж неговож-тъ правственостъ. Седемъ, или осемъ години животъ—това е періодъ, въ който ся развива языка-тъ въ дѣте-то само устно наедно съ негово-то мисленіе. На-става время да ся учи да чете и да пише. Това ученіе трѣбва та-кожде да ся извършава съ живъ, органическъ начинъ. Накарайте дѣте-то да произноси ясно, членораздѣлно найпросты-тъ думы, които ся лесно разглобватъ на отдѣлны звукове; подирь това покажете му, какъ всякій звукъ ся изображава на писмо съ особж буквж; научете го да пише то само тыя буквы; послѣ му покажете тыя буквы напечатаны въ книгж и накарайте го да ги прочита. Кога съ таквъ начинъ дѣте-то познава всичкы-тъ буквы и умѣе да ги чете както отдѣлно, така и въ соединеніе въ такыва думы, въ които изговора-тъ не ся различава отъ произношеніе-то, тогава му покажете нѣкои случаи, въ които думы-тъ ся произносятъ не така, както сж написаны, и накарайте го подъ диктантъ да напише сжщи-тъ думы. Съ помощь на еднаж такавж методж ся избавя дѣте-то отъ меха-

(*) Becker. Org. der Sprache.